

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਹੀ ਹਨ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ (ਮਿਸਲੇਨਿਅਸ)

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਜੇ. ਦੇ ਸਨਮੁਖ

ਰੋਹਤਕ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 430.

*ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV)-ਐਸ. 10-ਏ-ਉਦਯੋਗਿਕ- ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਝਗੜਾ
ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ - ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ
ਕਰਨਾ ਹੈ- ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ-ਕੀ ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।*

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ (ਕੁਆਸੀ ਜੁਡੀਸ਼ਿਅਲ) ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ(ਕੁਆਸੀ ਜੁਡੀਸ਼ਿਅਲ) ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਧਾਰਾਂ ਜਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਟਰ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

10 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ 4 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, 16 ਫਰਵਰੀ 1961 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ, ਮਿਤੀ 17 ਮਾਰਚ, 1961 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ।

ਐਚ.ਐਸ.ਵਾਸੂ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਵਾਸੂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ, ਐਡਵੋਕੇਟ, -ਜਵਾਬਦਾਤਿਆਂ ਲਈ..

ਨਿਰਣਾ

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.-ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ 10 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੇਆਇਟਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ 26 ਜੂਨ 1959 ਨੂੰ ਬੱਸ ਨੰਬਰ ਪੀਐਨਆਰ 2034 ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਰੋਹਤਕ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਚੈਕਰ ਚਮਨ ਲਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਬੈਰੀਅਰ ਨੇੜੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੇ ਵਲੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੂੰ ਚੈਕਰ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 28 ਦਸੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਰਮਿਆਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਾਲਸੀ, ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10A ਦੇ ਤਹਿਤ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ:-

"ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ, ਜਿਸਨੂੰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਲਈ?"

ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ 17 ਮਾਰਚ, 1961 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ---

"ਦੇਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮੈਂ ਦੇਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਪਰ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲਗਭਗ ਇਕਪਾਸੜ ਸੀ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। * * * * ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ * * * ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਕਾਮੇ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ, ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। * * * ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਡਰਾਈਵਰ, 2,700 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। (ਸਿਰਫ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਰੁਪਏ) - ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਸਮੇਤ * * * *"

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਬਾਏ/ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਚਿਤ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸਾਲਸ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਤੀਜੇ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 2,700 ਰੁਪਏ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਕ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੈਰਾ 5 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

“ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 5 ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ/ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੈਰਾ 6 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਝਗੜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਹੁਦਰਾ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਸਾਲਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਵਾਲ ਸਨ-

- (1) ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 A ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (2) ਕੀ ਉਸਦਾ ਅਵਾਰਡ, ਬੋਲਿਆ ਹੁਕਮ (ਸਪੀਕਿੰਗ ਆਰਡਰ) ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦ ਸਾਈਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ (ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 182 ਅਤੇ 183 ਆਫ 1962) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:-

* * * *

ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਨੁਛੇਦ 136(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।"

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਣਾਇਕ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹਰੀਨਗਰ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਝੁਨਝੁਨਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ,
ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਦੇ ਸਵਾਲ ਆਏ; ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, 1960 ਦੇ ਐਕਟ 65 ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਨਾ 1678 'ਤੇ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ---

“ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।”

ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ-

"ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ।

30 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 288-ਡੀ ਆਫ਼ 1960 ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠਦਿਆਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ

ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 2,700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ *ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਉਸ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਹ ਰਾਜ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ (ਅਵਾਰਡ) ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਜਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(9) ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ XX, ਨਿਯਮ 4 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। *ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵੈਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਕਰੈਕਟਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸਾਲਸ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾਲੋਂ ਨੀਵਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਆਮ ਹਨ, ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰਟੀਕਲ 136(1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ (ਕਲੇਮਜ਼) ਸਮੇਤ 2,700 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ (ਕਲੇਮਜ਼) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੇਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ 2,700 ਰੁਪਏ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:-

1. ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਾਪੀਆਂ।
2. ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ
3. ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ।

ਉਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ:-

		ਰੁਪਏ
"1. ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ 27 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਤੋਂ 27 ਜੂਨ, 1960, 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ	140x11	= 1,540.00
2. ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਜ	100+8	= 108,00
3. ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ	78x11	= 858.00
4. 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬੋਨਸ	140x4	= 560.00
5. ਅਣਉਚਿਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ	572	= 572.00
6. ਮੁਆਵਜ਼ਾ	149x6	= 840.00
7. ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	..	= 100.00
ਕੁੱਲ		= 4,578.00

ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਇੰਨਾ ਬੇਅਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਕੇਤ ਹਨ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਨੈਰਥਬਰਲੈਂਡ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੇਸ, ਸਾਬਕਾ ਪੀ. ਸ਼ਾਅ (2) ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ S.A. de Smith ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਪੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਇਹ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਸਤਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਸਰਟੀਓਰੀ ਨੇ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਪਰ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ। ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਖੇਪ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਵਾਲਸਾਲ ਓਵਰਸੀਜ਼ v. L. ਅਤੇ N. W. Ry ਕੰਪਨੀ* (4) ਵਿੱਚ ਅਰਲ ਕੇਰਨਜ਼ L. C. ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਲ 1870 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਹੀ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਸਮਿਥ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ *ਨੈਰਥਬਰਲੈਂਡ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪੁਨਰ-ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਮਾਮੂਲੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਜੋ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ

ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੈਰਹੰਬਰਲੈਂਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੇਨਿੰਗ ਐਲਜੇ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਕੀਤਾ।
ਪੰਨਾ 352 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ-

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ; ਪਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ,
ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹਨ, ਫੈਸਲਿਆਂ
ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਝੂਠ ਹੈ।"

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਂਡ ਇਨਕੁਆਇਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1958, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦਾ
ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ (ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।, ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ
ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।
ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ
ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ
ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ"।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਬੂਤ" ਨਿਯਮ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ
ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਬੂਤ" 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ
ਮੂਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ "ਖੋਜ" ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ
ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, *ਫਲੋਰੀਡਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ* (5),
ਉੱਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ (6) ਅਤੇ *ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ v. ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਅਤੇ ਓਹੀਓ ਆਰ.
ਕੰਪਨੀ* (7)। ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ
ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ
ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। *ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਕਾਰੋ ਆਦਿ* (8), ਵਿਚ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਨਾ 511 'ਤੇ ਕਿਹਾ-

"ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣੇ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ."

ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਖਤਿਆਰ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 14ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਲਦ II, ਪੰਨਾ 694 'ਤੇ ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ। ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਏ. ਵੇਦਾਚਲਾ ਮੁਦਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ (9) ਵਿਚ, ਸੁਬਾ ਰਾਓ ਜੇ. (ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵਿਚ) ਨੂੰ ਮੇਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, 1939. ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਬੋਰਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਸਹੀ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਸੇਮਸੁੰਦਰਮ ਜੇ. ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 1950 ਦਾ ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ ਨੰਬਰ 13610, 1951 ਦੇ 1942/51, 1954/51 ਅਤੇ 1865 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ:-

“ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਹੁਕਮਾਂ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ

ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ।"

ਸੁਬਾ ਰਾਓ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹਨ:-

“ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਾਧੂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਵਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।”

ਏ. ਅੰਨਾਮਲੀਆ ਬਨਾਮ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (10) ਵਿੱਚ, ਉਮਾਮਾਹੇਸ਼ਵਰਮ ਜੇ. ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਉਲਟ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਰੋਡ ਟਰੈਫਿਕ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 1951 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 814 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੇਸ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ, ਜਿਸਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-

"ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ

ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।"

ਮੁਹੰਮਦ ਇਰਫਾਨ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ (11) ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਵੇਦਾਚਲਾ *ਮੁਦਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਦਰਾਸ (9)* ਵਿੱਚ, ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਆਂਧਰਾ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਗੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। *ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (12)* ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(7-ਏ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੰਨਾ 262-263 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ:- 10

"ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(7-ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ, ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* * * * *

* * * * *

"ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(7-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਲਾ-ਮਾਫੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ।"

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਾ ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਮਾਲੀਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, *ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (13)* ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਜੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਬੈਂਚ ਨੇ *ਮੁਹੰਮਦ ਨਵਾਜ਼ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਆਲਮ ਖਾਨ (14)* ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਨਾ ਕਿ ਆਧਾਰਿਤ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ, ਪਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। *ਇਨ ਰੀ ਹੋਪਰ (15)* ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਕਾਕਬਰਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਸਾਨੂੰ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।"

ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਰਡ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੀ ਵਿੱਚ, *ਬਨਵਾਰੀਲਾਲ ਰਾਏ (16)*, ਦਾਸ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਢੰਗ ਜਾਂ ਢੰਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਾਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧ" ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ। ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਸੁਣਵਾਈ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ *ਗੋਲਪੱਲੀ ਨਾਗੋਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਰੇਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (17)*, ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਸਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀ ਹਨ। . ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ "ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧ" ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਫੈਸਲਾ ਉਸਨੇ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਢੰਗ ਜਾਂ ਢੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ

ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅੰਕੜੇ ਜਾਂ 2,700 'ਤੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹੈ। ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਹੈ ਕਿ 2,700 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੋੜ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਜਿਸਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਲਈ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੁਆ., ਜੇ.-ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਅਤੇ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਮੰਨਣਯੋਗ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵੀਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂਗਾ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (X of. 1940) ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ, ਆਦਿ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੇਕਾਬੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ? ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਰਾਜ। ਇਹ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਫਲ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਸਾਲਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। , ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧੜਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। ਇੱਥੇ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਰਗੀ ਜਾਂਚ, ਜੇਕਰ ਕਦੇ, ਕਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਕ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਜਿਸਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੜੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਝੁਕਾਅ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਬੂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ)

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੇ., ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, --- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, --- ਜਵਾਬਦੇਹ.

1962 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 747

ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ (1956 ਦਾ) ਐੱਸ. 630-ਕੀ ਪ੍ਰੋ-ਟੈਂਟੋ ਥ. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ. ਐੱਸ.409 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ-ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ

- (1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਐਸਸੀ 1609
- (2) (1951) 1 K.B. 711.
- (3) (1952) 1 K.B. 338.
- (4) (1878) 4 ਐਪ. ਕੈਸ. 30 ਤੇ 40.
- (5) 282 ਯੂ.ਐਸ. 194.
- (6) 325 ਯੂ.ਐਸ. 507.
- (7) 293 ਯੂ.ਐਸ. 454.
- (8) 294 ਯੂ.ਐਸ. 499.
- (9) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952, ਮੈਡ. 276
- (10) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਅੰਧ. ਪ੍ਰਾ, ੭੩੯.
- (11) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਸਾਰੇ. 402.
- (12) 1957 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 233.
- (13) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1940 ਲਾਹ. 186.
- (14) 70 ਪੀ.ਆਰ. 18011
- (15) (1867) 8 B & S 100.
- (16) 48 ਕੈਲ. ਡਬਲਯੂ.ਐਨ. 766,
- (17) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1959 ਐਸ.ਸੀ. 308.

ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ – ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਵਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।